

UITSpraak maakt weg vrij voor belastingverlaging

Gerechtshof Arnhem kent Vitens infiltratiekorting toe

Het heeft jarenlang geduurd, maar uiteindelijk heeft het Gerechtshof in Arnhem bepaald dat drinkwaterbedrijf Vitens in aanmerking komt voor een 'infiltratieaftrek' bij het betalen van de belastingen. Deze aftrek wordt geregeld in een wet uit 1995 en moet drinkwaterbedrijven stimuleren het grondwatergebruik terug te dringen. Vitens wint grondwater op diverse plaatsen in Gelderland, maar pompt ook weer water terug om het te ontijzeren. Een vorm van infiltratie volgens het bedrijf en reden voor het toekennen van infiltratiekorting. De belastingdienst eiste echter het volle pond van Vitens voor de winning van grondwater, infiltratie of niet. Met deze uitspraak wordt Vitens dus in het gelijk gesteld. Dat is ook een verdienste van Maarten Baneke van Dirkzwager Advocaten en Ad van der Minne van Vitens, die zich al bijna tien jaar bezig houden met de restitutie van infiltratiekorting bij oevergrondwater, ondergrondse ontijzering en het terugbrengen van spoelwater in de bodem.

Waterbedrijven moeten sinds 1995 voor iedere opgepompte kubieke meter grondwater ongeveer 16 eurocent belasting betalen. Als het waterbedrijf water in de bodem infiltreert, kan het bedrijf hiervoor een infiltratiekorting van ongeveer 14 eurocent krijgen. Om het gebruik van oppervlaktewater te stimuleren wordt hierover geen belasting geheven. Al deze maatregelen moeten de winning van grondwater met alle negatieve gevolgen, zoals verdroging, terugdringen.

In het jaar 2000 heeft Vitens (volgens eigen berekening) 2.935.124 kubieke meter water dat uit de bodem werd opgepompt, weer geïnfilteerd in de bodem. Dit water is, na het oppompen, in een gesloten vat ver-

sproeid, waardoor het water zuurstof opneemt. Dit zuurstofrijke water wordt teruggepompt in hetzelfde watervoerende pakket als waaruit het is opgepompt. De bedoeling hiervan is dat oxidatie van ijzerdeeltjes plaatsvindt. Als het grondwater dan (opnieuw) wordt opgepompt, blijven de ijzerdeeltjes in de bodem achter. Door het infiltreren van water met 15 procent zuurstof wordt het mogelijk acht maal die hoeveelheid grondwater op te pompen met een veel lager ijzergehalte. Dit natuurlijke proces is omkeerbaar, zodat het milieu niet belast wordt. De ervaring leert dat dit jarenlang goed werkt en de bodem goed waterdoorlatend blijft.

Volgens het waterbedrijf hoeft over deze kubieke meters dan ook niet de volle belas-

ting worden betaald, maar mag de infiltratiekorting worden toegepast. Daarom betaalde het bedrijf in 2000 een bedrag van ongeveer 390.000 euro aan grondwaterbelasting. De inspecteur van belastingen was het hier niet mee eens en stuurde een naheffing van bijna vier ton in euro's, plus een heffingsrente van ongeveer 6.500 euro. Hier was Vitens het niet mee eens en na een uitgebreide correspondentie en een mislukte bemiddelingspoging heeft het Gerechtshof in Arnhem zich uiteindelijk over de zaak gebogen.

Twee sporen

Vitens volgde in deze zaak twee sporen. Als eerste stelde het bedrijf dat over het geïnfilteerde grondwater helemaal geen belasting hoeft te worden betaald, omdat het via een gesloten stelsel weer werd teruggepompt en dus onveranderd is. Hierin gaf het Hof ze ongelijk. Maar de tweede eis, dat het teruggepompte water in aanmerking komt voor de infiltratiekorting, werd wel toegewezen door het Hof. Dat betekent dat de naheffing vernietigd wordt en dat over de jaren na 2000 ook de infiltratiekorting wordt berekend. Overigens is voor die jaren de belasting, in overleg met de inspecteur, stilgezet in afwachting van de uitspraak van het Hof.

Vitens wil nu de, in haar ogen teveel betaalde, belasting over de periode 1995 - 2000 ook terugvorderen. De belastingdienst zelf noemde de heffing in deze situatie 'onredelijk en onbillijk'. Jurist Ad van der Minne van Vitens zou het wel buitengewoon wrang vinden als er geen 100 procent restitutie plaats zal vinden over de jaren 1995-1999. Als dat gebeurt, bespaart Vitens niet alleen vier ton aan belastinggeld per jaar, maar

De IJssel, bron voor de winning Engelse Werk.

Winning Engelse Werk, links van het spoor tussen de bomen.

krijgt het ook een aardig bedrag teruggestort.

Oeverwaterinfiltratie

Vitens wacht met spanning de uitspraak af van een andere zaak, die bij de Hoge Raad loopt. Deze zaak handelt over het gebruik van een bodempassage voor het (voor)zuiveren van oppervlaktewater en de al dan niet te betalen belasting daarover. Vitens maakt in Zwolle gebruik van een pompstation dat water uit de IJssel via een bodempassage oppompt om drinkwater van te maken. Grondwater, volgens de belastingsdienst en daar moet dus het volle tarief van 16 euro-cent per kubieke meter voor worden betaald. Onzin volgens Vitens, dat toegeeft dat met het oppompen van het oppervlaktewater ook grondwater meekomt. Maar die verhouding is 30 procent grondwater en 70 procent oppervlaktewater. Het drinkwaterbedrijf is dan ook bereid over het opgepompte grondwater belasting te betalen, maar niet over het gewonnen oppervlaktewater. Een tweede argument in deze zaak is dat het oppervlaktewater eerst in de bodem geïnfiltreerd

wordt en dat, als er al belasting over moet worden betaald, dit in ieder geval in aanmerking moet komen voor een infiltratiekorting.

Volgens de inspecteur der belastingen is hier geen sprake van infiltratie, maar van een natuurlijk proces. Het feit dat Vitens pompen gebruikt om het IJsselwater in de bodem te pompen en dat het proces tot stilstand komt als deze pompen worden uitgezet, verandert hier niets aan volgens de inspecteur. Een lezing die Vitens natuurlijk bestrijdt.

Over de uitkomst van deze zaak zijn Ad van der Minne en Maarten Baneke (Dirkzwager Advocaten) vol vertrouwen. In een soortgelijke zaak die Waterleiding Maatschappij Limburg enkele jaren geleden aanspande, bepaalde het Gerechtshof in Den Haag dat dit water in aanmerking komt voor de infiltratiekorting. WML had hiervoor een oud grindbekken ingericht en er een kanaal naartoe gegraven om de infiltratie mogelijk te maken. Ook hier stelde de inspecteur dat

het om een natuurlijk proces ging, maar het Hof in Den Haag oordeelde anders. Een steun in de rug voor de huidige zaak van Vitens.

Bovendien heeft de Advocaat-Generaal, die vóór de daadwerkelijke uitspraak een advies aan de Hoge Raad geeft, in zijn advies aangegeven dat ook dit water in aanmerking komt voor infiltratiekorting. Gezien de tijd dat deze zaak al loopt, verwachten de beide juristen de uitspraak binnen een half jaar. Tegelijkertijd loopt een soortgelijke zaak van Hydron Zuid-Holland over een pompstation bij Gouda.

Saillant detail is, dat als de Hoge Raad inderdaad aangeeft dat dit water in aanmerking komt voor infiltratiekorting, dit ook voor spoelwater en dergelijke geldt. Dat betekent dat voor alle drinkwaterbedrijven die spoelwater infiltreren, een aardige belastingbesparing mogelijk is. ¶